

THE WRITER WHO NEVER WROTE

Ferdinando Frega - Nando the Scribe

GILLETTE: NIVÎSKARÊ KU QET NENIVÎSAND

Yek ji tiştên pêşî ku min fêm kir ev bû ku karsaziya weşangeriyê dê qet vegotina safî bê dest lêdan nehêle. Zû an dereng, pere dê fêrî pergalê bike ka çawa baweriyê çêbike.

Îro, yek hat eşkerekirin.

Wê romanek nedizî.

Wê peyva ku wê vedibêje dizî.

Jinek pirtûkekê diweşîne. Jê re dibêje romana xwe ya evînî ya yekem. Di vîdyoyekê de, hema bi hêstiran, ji temaşevanên xwe re dibêje:

«Min bi xwe nivîsand. Min tenê hişt ku zekaya çêkirî alîkariya min bike ku wê rast bike. Raman bi tevahî ya min bû.»

Mirov jê bawer dikan.

Çepikan lê didin.

Paşê ew kifş dikan ku «rastkirin» tê wateya tiştekî pir cuda.

Zekaya çêkirî bêhnokan rast nekir.

Wê pirtûk nivîsand.

Jinê daxwaz nivîsand.

Rêya min bi xwe qet ji bo reklamê nehatibû avakirin. Ji bo tiştekî gelek kêmtir balkêş hatibû avakirin: dayîna bihayê tevahî yê tiştê ku ez vedibêjim.

Hejdeh sal di nav şirketeke rastîn de.

Ne ramanek ku zekaya çêkirî fireh kiriye, lê jiyanek ku bavekî fireh kiriye, yê ku berî min jixwe çil salên xwe veberhênabûn.

Çi kesê ku dinivîse ji kesê ku dide nivîsandin vediqetîne?

Ne teknoloji.

Teknolojî tenê amûrek e, ji makîneya nivîsê ya salên 1950an ne cudatir. Cudahiya rastîn ew e ka li pişt peyvan laşek heye an na.

Laşek ku di tiştê ku peyv vedibêjin re derbas bûye.

Laşek ku bihayê her hevokê bi salan, xeletiyên, dîsîplînê, fedakariyê, serkeftin û têkçûnan daye.

Pirtûka wê wek sozeke evînê tê firotin.

Serkeftineke garantîkirî.

Ji ber ku forma herî kevn a reklamê her tim heman bûye: xapandin.

Mirov kêman caran wê nas dîkin.

Ew tenê pê heyran dibin.

Tam ji ber vê yekê vegotina min dirûşmeyeke cuda hildigire:

«Fatûreyek ku dem pêşkêşî wan dike yê ku bawer dikirin dikarin paşê bidin.»

Ez ê qet navdar nebim.

Ez ê qet dewlemend nebim.

Lê jibîrkirina min dê ne mumkin be.

Ferdinando Frega